

Hi va haver parònims, o quasi homònims, orientadors. 1) *Santa Lecina* poble aragonès a la dr. del Cinca, 55 k. NO. de Fraga. Essent lluny de Santa Linya i de forma diferent, és clar que no és post-topònim o nom succedani. Però pot ser un altre descendent de SALTUS ILCINUS × SILVA ILCINA, amb la mateixa dissimilació *ll* > *n*-*l*. Però ja la terminació *-na* ens mostra que aquí no hi ha cap colònia de la GENS LICINIA que hauria donat *-ciña*. Cf. també els fets aclarits als arts. *Riudabella* i *Pinsent(a)*.

Les Camposines, llogaret de l'Ebre, ja hem vist en l'art. corresponent, que ve de CUMBAS ILCINAS × CAMPOS ILCINOS, passant per *Campeuzines*.

El poble gascò *Saint Lary*, de la Vall d'Aura (HPyr.) prové de SALTUS LARICIS 'bosc de pi mèlic', com ho comprovem per la forma *San Láriz* (pron. *láriθ*) amb què l'anomenen els aragonesos de Bielsa (poble situat dret al Sud de Saint Lary, separats només per la carena pirinenca). De nou, dissim. *L-L* > *n-l*.

¹ El nom antic de Bellpuig d'Avellanès, 4 k. al S. de Santa Linya. — ² *Mont-roig* o *Montgai*, damunt *Llorenç*. — ³ Aquí tenim dos NPP aràbics, que interpreto, aquell com metàtesi de *Balat al-Gazet* = *balad al-ğazât* 'el paratge dels atacs o expedicions'; i aquest com *Ben Sulaiman* 'fill de Suleiman' (o bé *benas*. 'edifici de S.'). — ⁴ No accepto que es refereixi a Santa Linya (com creu Font Rius, *C. d. p.*, § 34) un doc. de 1070 (en trad. cat. posterior) on se citen «les portes d'Elzina»; confós a tort, car sembla referir-se a un port del Montsec que condueix al llogaret d'Alzina, agre. a St. Esteve de la Sarga. — ⁵ Carreras Candi, *Mi. Hi. Ca.* II, 106; ZRocafort, *GGC*; Font Rius, *C. d. p.*, 716, n. 1.

Santaforçada, V. S- (misc. moss.) *Santafret*, V. La ³⁵ *Freita*

SANTALÓ

Nom de lloc a la Baixa Garrotxa, te. de Begudà (entre Castellfollit i St. Julià del Mont ¹) i cognom molt estès i arrelat a l'Empordà i el Nord del Gironès. El centre de màxim arrelament d'aquest cognom és entorn de Banyoles i d'allí a Olot, arribant pel Nord fins a Montesquiu d'Albera (xxiv, 20.16).

ETIM. No consta del tot que sigui format amb un nom de sant; i sobretot és dubtós de quin sant es tracta.

Deixem-ho en dilema: A) Hi ha un NP germànic *Talo*, *-on*, que Förstemann (399) atribueix a l'arrel *DAL-*, i diu que fou nom d'un bisbe de Girona, de 636 a 656 (i a *Sankt Gallen* a. 741). Si fos així seria raó forta (per atènyer-se a A) però no és clar: car *D* > *T* no és possible en fràncic ni en gòtic; i els santorals espanyols no parlen de tal bisbe de Girona (Girona estigué mig segle VIII en mans dels moros, que ho trasbalsaren tot); sí que parlen d'un màrtir «Sant Talo» però de Laodicea, en temps de Dioclecià; però això podria ser un NP llatí *Talus*.

Llavors s'esfuma la credibilitat d'aquesta etimologia per a uns llocs de la diòcesi gironina (i més el seu caràcter germànic). Si fos un sant gironí, fóra estrany que no n'hi hagi memòria en la devoció de les comarques gironeses. Al contrari, sembla que el folklore nega irònicament l'existència de tal sant: «*Sant Taló, Sant Taló: / no faràs miracles, no!*» (dita que em reporta l'amic Antoni Sala i Cornadó, 1966): és una altra forma de dir que és un nom de sant fictici, que ocasionalment hom s'empesca, a base del nom d'una ermita i del cognom *Santaló*.

B) Segons un conexeidor excel·lent i erudit de la regió, Danés (*Llibre d'Olot*) el *Santaló* de Begudà [el mas de CATorras deu ser dins d'aquest terme mun., o a tocar] rebé el nom d'un comte de Besalú, *Odilo*. Lingüísticament aquest NP és clar: de l'arrel germ. *OD-*, ben coneguda, i arrelada entre nosaltres (*Odo*, -*ONE* a. 982 i 970) (Aebischer, *Onom.*, p. 22; Först., 1186); i amb sufix diminutiu *ODILUS* (949, Aeb., p. 23; Först., 1183), del qual hi ha el cas complement *ODILON* (masc. en fràncic, i fem. en gòtic). L'evolució fonètica *ODILONE* > dissim. *A(d)ló* és normal. Els santorals confirmen no sols aquest nom, car també ens diuen que *Sant Odilon* fou un abat de Cluny, santificat i amb festa el 1r. de gener. Natural que aquest nom fràncic, fos pres per un comte de Besalú que probablement era franc.

Crec que n'hi ha altres compostos en NLL, i així la toponomàstica vindrà en ajut de l'*ETIM.*: compostos en tots els quals veiem *ODILONE* amb el mateix tractament fonètic *-aló(n)*: 1) Montem *Alonem* en un document de 972, afr. Sud de Sant Aniol d'Aguja (Alta Garrotxa, entre Talaixà i el Coll de Principi) (*MarcaH.*, col. 795): o sigui 12 k. dret al N. de *Santaló*.

2) *Fontalona*, font famosa, al Cardener, 0k7 de Su, entre Su i Santdiumentge (enq. de 1964 a Riner, XLVI, 106.4 i 111.10; Baraut, *Sta. Maria del Miracle*, 1962, mapa): nom format amb el NP germ. feminitzat, tal com hi ha *Fontfregona*, format amb el NP germ. *FRI-DEGUNDIS*.

3) *Casalone*, en un doc. de 968, com afrontació de Catllà de Conflent: «*ipsa arca de Casalone* afr. in *Moligo* ex alia parte ---» (Abadal, *Eixalada*, 198). 4) I anàlogament, però amb *-s* de genitiu: *Casalons* a Collsabre, mas del terme de Pruit (*BDLC* XII, 233).

També és possible que del masculí gòtic *ODILA*, *-ANS* (originàriament *AUDILAN*) vingui *Campalans* (*CAMPUS AUDILANS* o *ODILANS*), que no sols és el conegut cognom, perquè degué ser un lloc pirinenc: «P. de *Campalans*, rector d'Isòvol» a. 1391 (SerraV., *Pinós Mipl.* III, 222). Cf. art. *Odelló*.

Odilon, consta com acompanyant de Carlemany en l'a. 812 (Monsalv. XI, 13 i 97); després fou comte de Besalú i ja era mort el 822, segons un precepte de Lluís el Píadós: ara bé, per aquest precepte sabem que havia fet fundacions religioses; pogué una d'elles ser *Santaló* de Begudà?: car fundà església a Banyoles: «in locum eremum --- q. d. *Baniolas* in pago Bisuld., ubi eccl. fuit fundata per licentiam *Odilonis*, quondam Comitiss» (Monsalv. XI, 96.14). Almenys és de creure que